JORGE GRUNDMAN

SHOAH

FOR SOLO VIOLIN AND SACRED TEMPLE

SHOAH, BY JORGE GRUNDMAN

by Iván Gaztañaga

The Shoah is like an endless dark fall in the history of Europe. Shoah is a word that contains the lives of 6 million Jews who were exterminated by Nazism, the totalitarian regime in power from January 1933 until Germany's defeat in World War II on the 8th of May 1945. During those twelve devastating years, European Jews were stripped of their rights and liberties, and eventually, dehumanized and turned into ashes and oblivion.

Along with the victims, much of the Jewish cultural heritage also disappeared. Books were publicly burned, and modern art was banned. Many pieces were looted, robbed, and stolen. Theatre and cinema suffered from censorship, and Jewish actors and directors could not act or direct like before. Music was also cruelly persecuted. The Lexikon der Juden in der Musik was a Nazi encyclopedia that contained lists with thousands of names of musicians, composers, and musicologists singled out to be Jewish, and which served as a guide to decimate Jewish music.

The Jewish people were expelled from their homes, businesses, schools, universities, and synagogues. In short, Nazism emptied the public and private sphere of Jews. Some died locked up from hunger and disease inside the ghetto of their city, others were massacred by bullets in forests or ravines, and many others were deported in cattle trains to later be gassed in extermination camps. Nazi anti-Semitism set out to erase two thousand years of any trace of Jewish heritage in Europe. The Shoah has tattooed on its skin the guilt of the perpetrators and accomplices, and the silence of the world. But it also contains the testimony so that it is not forgotten. It is kept in our memory and the victims will be remembered for generations.

Grundman's story is the tragic account of many Jewish families uprooted by hatred. Jorge's grandparents fled Germany during the Night of Broken Glass in 1938, however, they were murdered in the Warsaw Ghetto where some 400,000 people had been forced to live since 1940. In July 1942, deportations to Treblinka extermination camp began, but his father, Henri, was saved and fled to the United States at the age of sixteen. Jorge was later born and lived in Madrid for many years.

On a trip through Central Europe, Jorge came across the figure of someone who changed his vision of music, Judaism, and the Shoah at the Jewish Museum in Prague: Freidl Dicker-Brandeis. She was a painter and artist from Vienna who became a heroic educator for the children of the Terezin ghetto. Freidl was executed in Auschwitz in 1944, but she previously had rescued 4,500 drawings from her students, who, locked up and traumatized, were able to portray what their lives were like as a family or at school before the Nazi terror. It was precisely that art that alleviated the suffering of the children inside the camp.

His viewing and contemplation of these drawings sparked the beginnings of Jorge's creative process and the creation of the composition of Shoah. He stopped, wept, and began to whistle a tune, thus giving voice to colors, shapes, light, and the entire artistic legacy of Freidl's students. Endless questions flooded Jorge's mind. From that emotional experience came what he has brought to the violin as a message to all of us.

Writing music is an attempt to converse with people who are no longer here. It can even repair the wounds of years of silence and thus begin to heal the trauma of Nazi barbarism. Jorge Grundman helps in the musical narration of the memory of those he did not know, of all the victims of the Shoah. Listen.

שואה מלחין: חורחה גרונדמן

השואה היא תהום בהיסטוריה של אירופה. המילה שואה מכילה את חייהם של שישה מיליון יהודים אשר הושמדו על ידי גרמניה הנאצית, משטר רודני ששלט מינואר 1933 ועד לתבוסת גרמניה במלחמת העולם השנייה בשמונה במאי 1945. במהלך שתים עשרה השנים ההרסניות הללו, נשללו מיהדות אירופה זכויותיה, חוסלו חירויותיה ולבסוף נלקחה ממנה אנושיותה, והיא נהפכה לאפר ושכחה.

עם הקורבנות נעלם גם חלק ניכר מהמורשת התרבותית היהודית. ספרים הועלו באש בפומבי, תנועות האמנות המודרנית הוגדרו כמנוונות ויצירות רבות הוחרמו, נבזזו ונמכרו במחירים עלובים. התאטרון והקולנוע סבלו מצנזורה; שחקנים ובמאים לא יכלו לשחק ולביים כבימים עברו. גם המוזיקה נרדפה באכזריות. לקסיקון היהודים במוזיקה, למשל, אנציקלופדיה נאצית שפורסמה ב-1940, כללה את שמותיהם של אלפי מוזיקאים, מלחינים וחוקרי מוזיקה אשר סומנו כיהודים. האנציקלופדיה שימשה כמפת דרכים שנועדה למוטט את המוזיקה היהודית.

האוכלוסיה היהודית גורשה מבתיה, מעסקיה, מבתי הספר, מהאוניברסיטאות ובתי הכנסת. בסופו של דבר, הנאציזם רוקן את תחומי החיים הציבוריים והפרטיים מיהודים. חלקם מתו מרעב ומחלות בעודם כלואים בגטאות של עיריהם, אחרים נטבחו ביריות ביערות או בגיאיות, ורבים אחרים גורשו ברכבות משא שיועדו לבהמות ומאוחר יותר נרצחו בגז במחנות ההשמדה. האנטישמיות הנאצית הייתה נחושה למחוק אלפיים שנות חותם ומורשת יהודיים באירופה. בשואה מקועקעת אשמתם של הפושעים ומשתפי הפעולה וכן שתיקתו של העולם. אולם היא מכילה גם את העדויות, כדי לא לשכוח, כדי לשמר בזיכרון את הקורבנות למשך כל הדורות.

סיפורם של בני משפחת גרונדמן הוא סיפורן הטרגי של משפחות יהודיות רבות אשר נעקרו משורשיהן. סביו של חורחה נמלטו מגרמניה בליל הבדולח בשנת 1938, אולם נרצחו בגטו ורשה בו נדחסו עם 400,000 בני אדם נוספים משנת 1940. ביולי 1942 החלו הגירושים למחנה ההשמדה טרבלינקה, אך אביו, הנרי, שהיה אז בן שש עשרה, ניצל ונמלט לארצות הברית. שנים לאחר מכן, נולד חורחה במדריד, שם הוא חי מאז.

במהלך נסיעה למרכז אירופה נתקל חורחה במוזיאון היהודי בפראג בדמות אשר שינתה את תפישתו אודות מוזיקה, יהדות והשואה: פרידל דיקר-ברנדייס. ציירת ואמנית וינאית שגורשה לגטו טרזין, ושימשה כמחנכת עזת נפש של ילדי הגטו. פרידל הוצאה להורג באושוויץ בשנת 1944, אולם לפני לכן עלה בידה להציל 4,500 תמונות שציירו תלמידיה, אשר בעודם כלואים וסובלים מטראומות שונות, תיארו את חיי המשפחה או את בתי הספר לפני האימה הנאצית. האמנות הקלה באופן משמעותי על סבלם של הילדים במחנה.

בעודו מתבונן בתערוכה על אותם ציורים, הפציע בחורחה התהליך היצירתי ונולדה היצירה שואה. הוא נעצר, בכה והחל לשרוק מנגינה, באופן שהעניק קול לצבעים, לצורות, לאור, ולכל המורשת האמנותית של תלמידיה של פרידל. אינסוף שאלות צצו במוחו של חורחה ואלה הן התחושות שהוא ביקש להעביר אל הכינור כמורשת עבורנו וכמסר למשפחתו.

הלחנת מוזיקה היא נסיון לשוחח עם האנשים שכבר אינם. היא אף עשויה לפצות על פצעי שנות השתיקה ולשחרר את הטראומה של האכזריות הנאצית. חורחה גרונדמן משתף אותנו בסיפורו המוזיקלי של הזיכרון של אלו שלא הכיר: קורבנות השואה כולם. האזינו.

'תרגום: אנה וולוביץ

מאת איוון גסטנייגה

JORGE GRUNDMAN COMPOSER

Jorge Grundman is a classical music composer, Doctor of Arts from the Rey Juan Carlos University, Master's Degree in Musical Creation and Interpretation from the Rey Juan Carlos University, Bachelor of Science and History of Music from the University of La Rioja, Technical Engineer of Sound and Image from the Polytechnic University of Madrid and a Technical Diploma in Computer Science from the Pontifical University of Salamanca.

His music has been programmed or broadcast on radio or television in several countries such as the United States, United Kingdom, Australia, Germany, France or Spain and has been premiered in such representative venues as Carnegie Hall in New York, the Berlin Philharmonic, the Auditorium Nacional de Música in Madrid, the National Theater in Brasilia or the Zarzuela Theater in Madrid.

Among his great works we find the partita "Shoah for Solo Violin and Sacred Temple" or the "Cantata Levi per Violino, Soprano e Orchestra da Camera". He wrote the eponymous opera of Miguel Delibes' novel Cinco Horas com Mario and the monodramas God's Sketches and Four Sad Seasons Over Madrid, for which he received the Concert Award and Director's Choice awards from the Boston Metro Opera.

CONCERT PROGRAM

SHOAH FOR SOLO VIOLIN AND SACRED TEMPLE OP. 87

Declamation of the Actor/soloist

I.- Yom HaShoah

Declamation of the Actor/soloist
II.-Getto Warzawskie

Declamation of the Actor/soloist

II.-Tezerin Through the Eyes of the Children

Declamation of the Actor/soloist

IV.- Bergen – Belsen

Declamation of the Actor/soloist V.-Babi Yar

Declamation of the Actor/soloist

VI.-The Last Breath

Dramatization of the texts

Duration: 75 minutes approx.

TECHNICAL REQUIREMENTS

 $\cdot$ Stand on stage for the soloist

- · Low table to support the violin while reading the introductory texts.
  - · Interpreter or actor for the reading of the texts

JORGE GRUNDMAN

CONTACT

<u>javier.briongos@miottaemoliere.com</u> <u>ivangaztainaga@gmail.com</u>

A PROJECT BY

WWW.MIOTTAEMOLIERE.COM

